

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล
กระทรวงสาธารณสุขในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)
โดยมีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารเพื่อกำหนดกรอบการศึกษาการจัดองค์การ

ขั้นที่ 2 การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาลในปัจจุบัน

ขั้นที่ 3 การสร้างรูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข

ในขั้นต้น

ขั้นที่ 4 การทดสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการจัดองค์การ
ไปปฏิบัติจริง โดยการสัมภาษณ์เพื่อประมวลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนารูปแบบ การจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล
กระทรวงสาธารณสุข

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารเพื่อกำหนดกรอบการศึกษาการจัดองค์การ

1.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เกี่ยวกับองค์การ การจัดองค์การ การดำเนินการจัดการศึกษาทางการพยาบาล การสาธารณสุข และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในกระทรวงสาธารณสุขและนอกกระทรวงสาธารณสุขเพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นแนวคิดในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.2 การกำหนดกรอบการวิจัย

1.2.1 การกำหนดกรอบการวิเคราะห์ สภาพและปัญหาการจัดองค์การ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์การ ซึ่งมีนักวิชาการทางการบริหารได้เสนอแนวคิดขององค์การและการจัดองค์การไว้หลายท่าน แล้วประมวลเป็นกรอบแนวคิดการจัดองค์การ โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1.2.1.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดองค์การของนักวิชาการด้านบริหาร ทั้งในและต่างประเทศ

1.2.1.2 จัดทำตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดองค์การที่นักวิชาการได้เสนอแนวคิดไว้

1.2.1.3 พิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบ และจัดกลุ่มองค์ประกอบที่มีนักวิชาการเสนอแนวคิดไว้มากที่สุด ซึ่งเป็นแนวคิดที่เหมือนกันหรือคล้ายกันมากที่สุดไว้ด้วยกัน และจัดไว้เป็นองค์ประกอบที่จะนำมาเป็นกรอบในการวิจัย

1.2.1.4 พิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบ การจัดองค์การของนักวิชาการบางคนที่ได้เสนอความคิดเห็นไว้ด้วย และนำองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องการศึกษา มาจัดไว้เป็นองค์ประกอบที่จะนำมาเป็นกรอบในการวิจัยด้วยแม้ว่าจะมีนักวิชาการเสนอแนวคิดไว้มากนักก็ตาม (ตัวอย่างการพิจารณาดังได้อธิบายไว้ในหน้าที่ 8)

ดังนั้นกรอบแนวคิดในการจัดองค์การประกอบด้วย

1. ลักษณะการจ้างงาน
2. ลักษณะการจัดกลุ่มงาน
3. ลักษณะการมอบหมายงาน
4. ลักษณะการมอบอำนาจหน้าที่
5. ลักษณะการจัดสายการบังคับบัญชา
6. ลักษณะการกำหนดขอบเขตการบังคับบัญชา
7. ลักษณะการประสานงาน

1.2.2. กรอบการทดสอบรูปแบบ ใช้แนวคิดของEisner (1976:192-193)

ในส่วนที่ว่า การทดสอบรูปแบบทางการศึกษามาย่างนั้น ไม่สามารถทำได้โดยหลักการทางปริมาณเพราะบางเรื่องมีความละเอียดอ่อนมากกว่าการจะได้ผลด้วยตัวเลข ดังนั้นจึงใช้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในงานแขนงนั้น พิจารณาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

ขั้นที่ 2 การศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาลในปัจจุบัน

การดำเนินศึกษาสภาพทั่วไป และปัญหาการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาลในครั้งนี ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 ตัวแปรที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรดังนี้

- 2.1.1 ลักษณะการจ้างงานของวิทยาลัยพยาบาล
- 2.1.2 ลักษณะการจัดกลุ่มงานของวิทยาลัยพยาบาล
- 2.1.3 ลักษณะการมอบหมายงานของวิทยาลัยพยาบาล
- 2.1.4 ลักษณะการมอบอำนาจหน้าที่ของวิทยาลัยพยาบาล
- 2.1.5 ลักษณะการจัดสายการบังคับบัญชาของวิทยาลัยพยาบาล
- 2.1.6 ลักษณะการกำหนดขอบเขตการบังคับบัญชาของวิทยาลัยพยาบาล
- 2.1.7 ลักษณะการประสานงานของวิทยาลัยพยาบาล

2.2 ประชากรในการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 315 คน จำนวนที่ได้ดังนี้

2.2.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่ง 35 คน

2.2.2 หัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชาของวิทยาลัยพยาบาล ทุกแห่ง รวม

280 คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.3.1 แบบวิเคราะห์เอกสาร 1 ชุด ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์เอกสารเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลแนวทางการจัดองค์การ ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการจัดรูปแบบองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขที่เหมาะสม ประกอบด้วยหัวข้อเพื่อให้ได้ข้อมูลจำนวน 11 รายการ คือ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การพัฒนากำลังคนของกระทรวงสาธารณสุข ประสิทธิภาพเป็นมาของวิทยาลัย ปีที่เริ่มดำเนินการ เนื้อหาของวิทยาลัย ปรัชญา วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยฯ หน้าที่ความรับผิดชอบ จำนวนอาจารย์ จำนวนเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนจำนวนนักศึกษา

2.3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 1 ชุด ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลสภาพและปัญหาในการจัดองค์การในปัจจุบัน ตามกรอบการวิจัย

2.3.3 แบบสอบถาม 1 ชุด เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชาของวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่ง เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดและปลายเปิด เพื่อสอบถามสภาพทั่วไปและปัญหาในการจัดองค์การในปัจจุบัน แบบสอบถามจะแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อความถาม สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นข้อความถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของการจัดองค์การ ในวิทยาลัยพยาบาลที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยข้อความถามจะเป็นลักษณะการตอบตามความเป็นจริง โดยมีคำตอบที่กำหนดให้เลือกตอบ ตามสภาพการเป็นจริงและช่องว่างไว้ หากข้อความถามนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงที่ดำเนินการในวิทยาลัย ส่วนที่ 3 เป็นข้อความถามที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับการจัดองค์การ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด มีคำตอบที่กำหนดให้เลือกตอบ ตามสภาพที่เป็นจริง และส่วนที่ 4 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.4 การตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง และเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ (รายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา(Content Validity) แก้ไขการใช้ภาษา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้ถูกต้องเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ ทั้งนี้โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือมีดังนี้

2.4.1 เป็นนักวิชาการด้านการศึกษานำเน้นด้านการบริหารการศึกษา การอุดมศึกษา และการวิจัยและประเมินผล จำนวน 4 คน

2.4.2 เป็นนักวิชาการด้านการศึกษายาบาล ที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาและบริหารการศึกษายาบาลและมีความรู้ด้านการวิจัยเป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับของกลุ่มวิชาชีพ 1 คน

2.4.3. เป็นผู้บริหารระดับสูง ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของกระทรวงสาธารณสุข การกำหนดนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข 2 คน

2.5 การทดลองใช้เครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

2.5.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ำค่นำไปทดลองใช้(Try Out)สัมภาษณ์กับผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ซึ่งเกษียณอายุราชการในวันที่ 30 กันยายน 2539 จำนวน 2 ท่าน เพื่อศึกษาปัญหาในการนำใบชี้ ความเป็นปรนัยของแบบสัมภาษณ์ การใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ และระยะเวลาที่ใช้ ซึ่งพบว่าแบบสัมภาษณ์ที่ำขึ้น มีข้อความที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสองท่านไม่เข้าใจจนควาาม ต้องให้ผู้วิจัยอธิบายโดยยกตัวอย่างประกอบ 4 ข้อ การำใช้เวลาเฉลี่ยคนละ 37 นาที จากนั้นผู้วิจัยจึงนำมาแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แก้ไข และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้งก่อนการนำใบชี้กับประชากร

2.5.2 แบบสอบถาม 1ชุด ผู้วิจัยำค่นำไปทดลองใช้กับหัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชาของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดยะลา เพื่อศึกษาปัญหาในการนำแบบสอบถามไปชี้ และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจำนวน 20 คน โดยการส่งและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยได้รับแบบสอบถามคืนครบ

จึงพบว่ามีข้อคำถาม 2 ข้อ ที่ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ไม่ตอบ โดยให้ความเห็นว่าไม่มี การดำเนินการในวิทยาลัย และมีข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการการขยายความให้ ชัดเจนจำนวน 16 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งก่อนนำออกใช้จริง

2.6 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการทางจดหมายขออนุญาตการเก็บข้อมูล จากกระทรวงสาธารณสุข โดยมีหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการสถาบันพระบรม ราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และมีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.6.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่ง ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้ข้อมูลจากประชากรครบร้อยละเจ็ด

2.6.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม ให้กับประชากร โดยมีหนังสือ นำส่ง แบบสอบถามจากผู้วิจัย ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทุกแห่ง โดยแนบหนังสือที่ สถาบันพระบรมราชชนก อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือจากวิทยาลัยพยาบาล ทั่วประเทศแบบสอบถามด้วย การจัดส่งแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามของวิทยาลัยพยาบาล ที่ตั้งในภูมิภาคนั้นดำเนินการโดยทางไปรษณีย์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อำนวยความสะดวกพิเศษ จำหน่าย ของให้ผู้วิจัย เพื่อให้ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามได้ส่งแบบสอบถามโดยตรงที่ผู้วิจัย โดยไม่ผ่าน ผู้อำนวยการวิทยาลัย ส่วนวิทยาลัยพยาบาลที่ตั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัย ดำเนินการส่งและรวบรวมแบบสอบถามจากประชากรด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนภายใน กำหนดเวลา 204 ฉบับ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ติดตามทวงถามแบบสอบถามที่ยังไม่ส่งกลับคืน โดย จัดทำจดหมายจากผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง รวมแบบสอบ ถามที่ได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.57 แต่เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของ แบบสอบถามแล้วมีจำนวน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.71 ใช้ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2539 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2540 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน (สมบูรณ์) จำนวนตามขนาด และภาคที่ตั้ง
ของวิทยาลัย

รายการ	จำนวนรวม วิทยาลัย (แห่ง)	จำนวน แบบสอบถามที่ส่ง (ฉบับ)	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	
			จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	3	24	22	91.66
ขนาดกลาง	17	136	115	84.50
ขนาดใหญ่	15	120	103	85.58
ภาคกลางและตะวันออก	14	112	98	87.50
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	56	49	87.50
ภาคเหนือ	8	64	57	89.06
ภาคใต้	6	48	36	75.00

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC+ ใช้สถิติ ร้อยละ จากนั้นนำเสนอในรูป
บทความที่ตาราง

ตารางที่ 2 สรุปภาพรวมวิธีการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์	วิธีการรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือในการวิจัย	การตรวจสอบ	การวิเคราะห์
เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการ จัดองค์การของ วิทยาลัยพยาบาล	1. การวิเคราะห์ เอกสาร -แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 8 -เอกสารการประเมิน ตนเองของวิทยาลัยฯ -เอกสารรายงานของ วิทยาลัยฯ ที่เกี่ยวข้อง	1.แบบวิเคราะห์ เอกสาร 1ชุด	1.โดยผู้ทรง คุณวุฒิ	1.บรรยาย และคำร้อยละ
	2.การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ วิทยาลัยฯ ทุกแห่ง35คน โดยผู้วิจัย	2.แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง 1 ชุด	2.โดยผู้ทรง คุณวุฒิ และทดลอง ใช้กับพอก. ที่เพิ่งเกษียณ ราชการ	2 บรรยาย และคำ ร้อยละ
	3.การสอบถามหัวหน้าภาค วิชาทุกภาค ทุกวิทยาลัยฯ 280 คน โดยส่งแบบสอบถามและ รวบรวมทางไปรษณีย์ และด้วยตนเอง	3.แบบสอบถาม 1 ชุด	3.โดยผู้ทรง คุณวุฒิ และทดลอง ใช้กับหัวหน้า ภาควิชา วสส. 4แห่ง	3 คำร้อยละ
ทดสอบรูปแบบ	1.การสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ครั้ง	1 การจัดการสัมมนา 2. เอกสารประกอบ การสัมมนา 3. การกำหนดประเด็น การสัมมนา	1.การอภิปราย ของผู้ทรงคุณวุฒิ	1. บรรยาย และคำร้อยละ

ขั้นที่ 3 การสร้างรูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุขในขั้นต้น

ในการดำเนินการในขั้นนี้จะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาทั่วไปในการจัดองค์การ ของวิทยาลัยพยาบาล จากการวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และนำผลการวิเคราะห์ มาพิจารณาสังเคราะห์และดำเนินการ จัดรูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขที่เหมาะสม โดยภาพรวมทั้งหมดโดยผู้วิจัย

3.2 เมื่อได้รูปแบบที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแล้ว ผู้วิจัยจึงนำเสนอรูปแบบที่ได้จัดทำขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 4 การทดสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ โดยการสัมมนาเพื่อประมวลความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดการตรวจสอบ รูปแบบการจัดองค์การวิทยาลัยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสัมมนาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยดำเนินการดังนี้

4.1 หลักเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการเข้าร่วมสัมมนาดังนี้

4.1.1 เป็นผู้บริหารระดับสูง คือรองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมกำกับงานของวิทยาลัยพยาบาล และเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของกระทรวงสาธารณสุข ทุกคน ซึ่งมีจำนวน 4 คน

4.1.2. เป็นผู้ช่วยการวิทยาลัยพยาบาล ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท และกลุ่มผู้บริหารระดับสูงของสถาบันพระบรมราชชนก คือผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก รองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก 4 คน พิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสัมมนา ให้ข้อคิดเห็นในเรื่องการจัดองค์การของวิทยาลัยได้ จำนวน 7 คน

4.1.3. เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ที่วุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทและกลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ได้พิจารณาว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิทยาลัยพยาบาล และเหมาะสมที่จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสัมมนาที่ขอคิดเห็นงาน เรื่องการจัดองค์การของวิทยาลัยได้ จำนวน 7 คน

4.2 วิธีการได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีการได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ส่วนคือ

4.2.1 เลือกแบบเจาะจง คือรองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก ทั้ง 4 ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้เนื่องจากรองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก จะได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก ให้ความสำคัญกับงานและเป็นที่ปรึกษางานให้กับวิทยาลัยพยาบาล โดยแบ่งเป็นการดูแลตามภาค ซึ่งรองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก ทุกท่านจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และผ่านการบริหารงานระดับผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือเทียบเท่ามาก่อน

4.2.2 ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล นั้น ผู้วิจัยดำเนินการให้กลุ่มผู้บริหารสถาบันพระบรมราชชนกเลือก และกลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทุกคนเป็นผู้พิจารณาเลือกผู้อำนวยการวิทยาลัยที่เหมาะสมตามเกณฑ์ ให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสัมมนา จำนวน 7 คน โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยัง 2 กลุ่ม และส่งคืนแบบสอบถามให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยที่ผู้วิจัยอำนวยความสะดวกการจำหน่ายซองปิดแสตมป์แบบไปพร้อมกับแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มผู้บริหารสถาบันพระบรมราชชนกนั้น ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยครบ 5 คนในกลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัยส่งแบบสอบถามกลับคืน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาความถี่ของผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ที่ถูกเลือกและเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย 7 อันดับปรากฏว่า ในกลุ่มผู้บริหารสถาบันพระบรมราชชนก และกลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลนั้น เลือกผู้แทนซึ่งเป็นคนกลุ่มเดียวกัน แม้ว่าลำดับที่จะต่างกันก็ตาม และปรากฏว่ากลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัย มีผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ที่ถูกเลือกในลำดับที่ 6, 7 และ 8 ด้วยความถี่เท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัย จึงคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิไว้รวมทั้งสิ้น 8 คน

จากเกณฑ์กำหนดการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวข้างต้นนี้ จะมีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเต็ม 18 คน แต่เนื่องจากกลุ่มที่ผู้บริหารสถาบันพระบรมราชชนก พิจารณาเลือกและ กลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเลือกนั้น เป็นบุคคลคนเดียวกัน (ซ้ำกัน) จึงได้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในกลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเพียง 8 คน แต่มีผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนน ที่ผู้วิจัยเชิญไปแล้วนั้น ไม่สามารถเข้าร่วมการสัมมนาได้ 1 คน อย่างกระทันหันก่อนการสัมมนา 1 วัน (เนื่องจากมารดาป่วย) จึงมีผู้ทรงคุณวุฒิในกลุ่มผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล 7 คน รวมกับกลุ่มรองผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก อีก 4 คนรวมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และนัดวันจัดการสัมมนา ผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันที่ 4 สิงหาคม 2540 เวลา 9.00-12.00 น. ห้องประชุมแกนาชาติ 407 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อพิจารณาและประมวลความคิดเห็นของรูปแบบที่ผู้วิจัยได้ ดำเนินการจัดทำขึ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ เข้าร่วมสัมมนา จากภาควิชาบริหารการศึกษา ไปยังผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก จากนั้นผู้วิจัยได้จัดส่งเอกสารประกอบการสัมมนา คือรูปแบบการจัดองค์การที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไป ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมหนังสือเชิญเข้าร่วมสัมมนา

การดำเนินการสัมมนานี้ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้บันทึกเทปเพื่อประมวลสาระ ความคิดเห็น ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัย และวิเคราะห์ข้อมูล จากข้อเสนอแนะและความคิดเห็น โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นการพิจารณาในการสัมมนาของ ผู้ทรงคุณวุฒิใน 4 ประเด็นคือ

1. ความเหมาะสมของรูปแบบ
2. ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ในการปฏิบัติ
3. ข้อจำกัด ข้อดี ข้อเสียของแต่ละรูปแบบ
4. ข้อเสนอแนะที่จะพัฒนารูปแบบ

และนำมาเป็นข้อมูล เพื่อการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการจัดองค์การวิทยาลัยพยาบาลให้เหมาะสม ยิ่งขึ้น

**ขั้นที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาล
กระทรวงสาธารณสุข**

หลังจากการสัมมนาเพื่อประมวลความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการ
บริหารงานของวิทยาลัยพยาบาลจำนวน 11 คน แล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูล ข้อเสนอแนะมาปรับปรุง
และพัฒนาารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัย โดยพิจารณาเงื่อนไขและบริบทสิ่งแวดล้อมต่างๆ
ที่มีความแตกต่างกัน และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา และเสนอไว้เป็นผลสรุปของ
การวิจัยแบบที่ 6 ของรายงานการวิจัยในครั้งนี้ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

